

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 191/07-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. augusta 2007 predbežne prerokoval sťažnosť R. Ch. B., USA, zastúpeného advokátkou JUDr. E. H., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky uznesením vyšetrovateľa Úradu justičnej a kriminálnej polície Krajského riaditeľstva Policajného zboru v K. sp. zn. ČVS: KRP-127/OEK-KE-2005 z 27. septembra 2006 a uznesením prokurátora Krajskej prokuratúry v K. sp. zn. 1 Kv 129/05 z 29. novembra 2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R. Ch. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. marca 2007 doručená sťažnosť R. Ch. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením vyšetrovateľa Úradu justičnej a kriminálnej polície Krajského riaditeľstva Policajného zboru v K. (ďalej len „krajské riaditeľstvo“) sp. zn. ČVS: KRP-127/OEK-KE-2005

z 27. septembra 2006 a uznesením prokurátora Krajskej prokuratúry v K. (ďalej len „krajská prokuratúra“) sp. zn. 1 Kv 129/05 z 29. novembra 2006.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol: „Som štátnym občanom Spojených štátov amerických, kde aj trvalo žijem a obraciam sa na Ústavný súd SR so sťažnosťou podľa čl. 127 Ústavy SR z dôvodu, že podvodným konaním štátneho občana SR som prišiel o svoje celoživotné úspory a keď som sa u príslušných štátnych orgánov SR domáhal ochrany mojich základných práv a slobôd, tieto postupovali spôsobom, ktorým bolo zasiahnuté do môjho práva na súdnu a inú právnu ochranu, ktoré mu zaručuje Ústava SR v čl. 46.

Dňa 05. 01. 2007 mi bolo doručené uznesenie Krajskej prokuratúry v K., č. 1 Kv 129/05, ktorým bolo právoplatne skončené trestné konanie vedené na KR PZ, ÚJ a KP K., ČVS: KRP-127/OEK-KE-2005, kde som vystupoval ako poškodený. Týmto uznesením Krajský prokurátor zamietol moju sťažnosť proti rozhodnutiu vyšetrovateľa o zastavení trestného stíhania. Proti predmetnému rozhodnutiu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.

Trestné oznámenie som podal ako náhle som sa dozvedel o tom, že som bol nekalým spôsobom pripravený o majetok vo výške 30.000.000,- Sk občiankou SR...“

Skutkový stav, v ktorom sťažovateľ vidí porušenie svojho označeného práva, je v sťažnosti opísaný takto:

„Na základe môjho trestného oznámenia bolo vyšetrovateľom KR PZ, ÚJKP K. začaté dňa 28. 11. 2007 (správne má byť 28. 11. 2005, pozn.) trestné stíhanie pre trestný čin sprenevery... V priebehu vyšetrovania som bol vypočutý ako svedok... Vyšetrovateľ počas vyšetrovania požadoval odo mňa neustále dôkazy o mojich tvrdeniach. Pritom mám za to, že princípom trestného konania nie je to, aby oznamovateľ uniesol dôkazné bremeno, ale to, aby v zmysle § 2 ods. 10 orgány činné v trestnom konaní postupovali tak, aby bol zistený skutkový stav veci o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti.

Vyšetrovateľ v tomto trestnom konaní porušil uvedenú zásadu trestného konania, nevykonával všetky dôkazy tak, aby náležite zistil skutkový stav veci a vykonané dokazovanie vyhodnotil jednostranne, výlučne v prospech osoby, proti ktorej som podal trestné

oznámenie. Následne aj krajský prokurátor sa nevysporiadal s rozpormi vo vykonanom dokazovaní... Svoje rozhodnutie o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu o zastavení trestného stíhania vôbec relevantným spôsobom neodôvodnil. Preto uvedené rozhodnutie považujem za nezákonné a nepreskúmateľné.“

Sťažovateľ ďalej poukázal na nedostatky v dokazovaní, ktoré vykonával vyšetrovateľ krajského riaditeľstva v predmetnej trestnej veci a vyslovil záver:

„Z vyššie uvedeného považujem za zrejmé, že orgány činné v trestnom konaní nedostatočne zistili skutkový stav veci, porušili základné zásady trestného konania a svojim postupom tak porušili moje základné práva, ktoré mi na území Slovenskej republiky garantuje Ústava SR, predovšetkým právo na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 Ústavy SR.“

Pokiaľ ide o právomoc ústavného súdu na prerokovanie jeho sťažnosti, sťažovateľ uvádza: *„... proti napadnutému rozhodnutiu Krajskej prokuratúry K. neexistuje žiaden opravný prostriedok a nemožno sa so žiadosťou na jeho preskúmanie obrátiť na iný súd, mám za to, že v mojom prípade je daná právomoc Ústavného súdu...“*

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal nasledovné rozhodnutie:

„Právoplatným rozhodnutím Krajskej prokuratúry v K., č. 1 Kv 129/05-41, ktorým bola zamietnutá sťažnosť poškodeného proti uzneseniu o zastavení trestného stíhania a právoplatným rozhodnutím KR PZ K., ÚJKP, ČVS: KRP-127/OEK-KE-2005 o zastavení trestného stíhania, boli porušené základné práva a slobody sťažovateľa, R. C. B.

Zrušuje sa rozhodnutie Krajskej prokuratúry v K., č. 1 Kv 129/05-41 o zamietnutí sťažnosti poškodeného proti uzneseniu o zastavení trestného stíhania a rozhodnutie KR PZ K., ÚJKP, ČVS: KRP-127/OEK-KE-2005 o zastavení trestného stíhania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ústavy:

(1) Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

(2) Kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon

neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

(3) Každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

(4) Podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie označeného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ústavy uznesením krajského riaditeľstva sp. zn. ČVS: KRP-127/OEK-KE-2005 z 27. septembra 2006 a uznesením krajskej prokuratúry sp. zn. 1 Kv 129/05 z 29. novembra 2006.

1. Sťažnosťou sťažovateľ napadol uznesenie krajského riaditeľstva sp. zn. ČVS: KRP-127/OEK-KE-2005 z 27. septembra 2006, ktorým bolo podľa § 215 ods. 1 písm. a) a 4 Trestného poriadku zastavené trestné stíhanie začaté pre trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1 a 5 Trestného zákona účinného v relevantnom čase, a to z dôvodu, že vyšetrovateľ dospel k záveru, že sa nestal skutok, pre ktorý sa viedlo trestné stíhanie.

Dozor nad zachovaním zákonnosti v prípravnom konaní vykonáva prokurátor [§ 230 a nasl. Trestného poriadku a § 17 ods. 2 písm. a) zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“)], ktorý je oprávnený zrušovať nezákonné alebo neopodstatnené rozhodnutia policajta, ktoré môže nahrádzať vlastnými rozhodnutiami [§ 230 ods. 2 písm. e) Trestného poriadku]. Sťažovateľ v danom prípade podal proti uvedenému rozhodnutiu krajského riaditeľstva riadne a včas opravný prostriedok (sťažnosť), o ktorom rozhodol nadriadený orgán, teda krajská prokuratúra. Vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd nemá právomoc preskúmať uznesenie krajského riaditeľstva, pretože jeho postup a rozhodnutie preskúmala krajská prokuratúra, ktorá rozhodla o sťažnosti sťažovateľa proti uvedenému uzneseniu. Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť v tejto časti (teda vo vzťahu ku krajskému riaditeľstvu) odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

2. Ústavný súd uvádza, že právo fyzickej osoby na začatie trestného konania voči konkrétnej osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva alebo slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd (m. m. II. ÚS 28/06).

Ústavný súd taktiež vyslovil, že «Súčasťou práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (...) nie je ani oprávnenie „každého“, aby na základe jeho návrhu (podnetu) boli orgány činné v trestnom konaní povinné začať trestné stíhanie a následne podať obžalobu voči označeným osobám. Takéto základné právo „každého“ nie je upravené v ústave, ani v Trestnom poriadku, taktiež ani v zákone o prokuratúre» (m. m. I. ÚS 64/96, II. ÚS 42/00).

Sťažovateľ sa cítil byť poškodený údajným trestným činom a keď sa obrátil na orgány činné v trestnom konaní, požíval ochranu základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Hoci z tohto práva mu nevyplývalo subjektívne právo na trestné stíhanie iného (ako už bolo uvedené), bol oprávnený, aby tieto orgány venovali jeho trestnému oznámeniu riadnu pozornosť zodpovedajúcu ich zákonným povinnostiam.

Orgány činné v trestnom konaní sú povinné trestné oznámenie prešetriť a o ňom rozhodnúť. To sa aj stalo (bolo konané o trestnom oznámení sťažovateľa). Neznamená to však, že ak kompetentné orgány v danom prípade po zvážení všetkých okolností prípadu dospeli k záveru, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie, porušili základné práva sťažovateľa. Nikto nemá právny nárok, a už vonkoncom nie ústavnoprávny nárok na to, aby jeho podaniu (v prípade sťažovateľa trestnému oznámeniu) bolo vyhovené. Ak dôkazy, ktoré boli vykonané, nedávajú podklad pre začatie alebo pokračovanie v trestnom stíhaní, nemôže policajný orgán začať konať alebo pokračovať v konaní. Keď je sťažovateľ presvedčený, že policajný orgán bezdôvodne zastavil trestné stíhanie, čím porušuje zákon (Trestný poriadok), potom je sťažnosť ako opravný prostriedok, ktorý podával oznamovateľ, oprávnená. Sťažovateľ ako oznamovateľ trestného činu má zákonné právo domáhať sa len toho, aby sa s jeho oznámením či sťažnosťou kompetentný orgán

riadne zaoberal. Nemá však nárok na to, aby výsledok konania zodpovedal jeho predstave (II. ÚS 88/99).

K porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy krajskou prokuratúrou by teda mohlo dôjsť v prípade, ak by táto nevenovala trestnému oznámeniu sťažovateľa, resp. sťažnosti voči rozhodnutiu policajného orgánu náležitú pozornosť, čo sa však v okolnostiach prípadu nestalo.

Tieto skutočnosti viedli ústavný súd k záveru, že sťažnosť sťažovateľa podaná proti označenému uzneseniu krajskej prokuratúry je zjavne neopodstatnená, preto ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

Navyše ústavný súd konštatuje, že rozhodnutím krajskej prokuratúry vo veci sťažovateľa nie je dotknuté jeho právo na prípadnú náhradu škody uplatnením nároku voči osobám označeným v trestnom oznámení v občianskoprávnom konaní.

Ústavný súd napokon uvádza, že sťažnosť sťažovateľa ohľadom namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ústavy, ktorý poskytuje ochranu viacerých práv, by bolo možné odmietnuť aj z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí, pretože sťažovateľ konkrétne neuvádza, ktoré práva podľa čl. 46 ústavy boli rozhodnutím krajského riaditeľstva a krajskej prokuratúry porušené [§ 50 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde].

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. augusta 2007